

Diarienummer:
IMY-2023-15057

Ert diarienummer:
S2023/02794

Datum:
2024-02-19

Yttrande över Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen (SOU 2023:40)

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) har granskat förslaget huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter.

IMY lämnar följande synpunkter.

IMY anser att det i den fortsatta beredningen behöver göras ytterligare övervägningar vad gäller den personliga integriteten avseende frågor som rör behandling av personuppgifter vid de föreslagna barnrättsbyråerna som bedriver verksamhet med oberoende barnombudsman.

Detta är särskilt viktigt eftersom betänkandet aktualiserar behandling av barns personuppgifter, vilka anses vara särskilt skyddsvärda enligt dataskyddsförordningen. Det beror på att barn kan vara mindre medvetna om berörda risker, följder och skyddsåtgärder samt om sina rättigheter när det gäller behandling av personuppgifter¹.

IMY konstaterar att det inte framgår av underlaget vilka personuppgifter som kan komma att behandlas och på vilket sätt behandlingen kommer att ske. I den fortsatta beredningen behöver det kartläggas vilka personuppgifter som kan komma att behandlas inom ramen för den föreslagna verksamheten, vilka integritetsrisker som finns med behandlingen och om sådan personuppgiftsbehandling har stöd i dataskyddslagstiftningen.

Som exempel behöver det i den fortsatta beredningen tas ställning till med vilken rättslig grund personuppgiftsbehandling kan ske. Av utredningen framgår visserligen att barnrättsbyråerna behöver se till att de får samtycke för behandling av barns personuppgifter. Utredningen har dock inte gjort någon analys av om samtycke till behandling av personuppgifter i förevarande fall är lämpligt eller överhuvudtaget kan utgöra en rättslig grund enligt artikel 6 i dataskyddsförordningen. För att samtycke ska kunna utgöra en rättslig grund enligt dataskyddsförordningen måste samtycket vara frivilligt och avse just det särskilda syfte som uppgifterna samlas in för. Det får inte råda någon tvekan om att personen samtycker till att uppgifterna behandlas. Den som samtycker måste också först ha fått informationen om behandlingen och förstå vad samtycket gäller. I fråga om barn måste den personuppgiftsansvariga vara extra

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

¹ Skäl 38 till dataskyddsförordningen.

uppmärksam på att barnet har förmåga att förstå och samtycka till behandlingen. Det innebär att samtycke, till exempel beroende på ett barns ålder, inte alltid kan användas som rättslig grund. Ett samtycke ska också när som helst kunna återkallas av den som lämnat samtycket. Vidare gäller att samtycke inte kan användas som rättslig grund vid personuppgiftsbehandling om andra än den som lämnat samtycke eller om uppgifter om lagöverträdelse behandlas.

IMY konstaterar sammantaget att det inte har genomförts någon integritetsanalys avseende den personuppgiftsbehandling som utredningens förslag om införandet av barnrättsbyråer skulle innebära och att det behöver göras i det fortsatta beredningsarbetet. Som stöd i arbetet kan IMY:s Vägledning för integritetsanalys i lagstiftningsarbete användas.²

Detta yttrande har beslutats av enhetschefen Catharina Fernquist efter föredragning av juristen Linnéa Sommar.

Catharina Fernquist, 2024-02-19 (Det här är en elektronisk signatur)

² [Vägledning för integritetsanalys i lagstiftningsarbete \(pdf, 532 kB\)](#)